

Forslag, som imod vort, og endvidere, at det ved Afstemningen kun fik nogle faa Stemmer for sig, idet ikke engang alle det ærede Medlems egne nærmeste politiske Venner stemte for det, saaledes at det blev grundig underkendt, medens vort blev vedtaget gjentagne Gange af Folkethinget. Og hvorfor blev Forslaget saa grundig underkendt? Det kan selvfølgelig ikke tilfredsstille fra nogen Side, thi det ærede Medlem maa erkende, at det er et aldeles forskjelligt Standpunkt, han og vi staa paa. Han staa paa Mistillidens Standpunkt ligeoverfor Husmændene og de lavere Befaftede, og vi staa paa Tillidens Standpunkt og ere visse paa, at baade den lovlige Orden og den gode Lands Udvikling netop bedst fremmes ved det gjenfidsige Tillidsforhold. Der er altsaa i den Henseende en aldeles bestemt Forskjel, og det er jo saa naturligt, at hans Forslag ikke kunde vente nogen Støtte nogetsteds. Jeg veed for Øvrigt heller ikke, hvad det skulde tjene til. Endnu skal jeg tilføie, at jeg for Øvrigt ikke vidste rettere, end at det ærede Medlem for Odense (Octavius Hansen) havde været en Ven af Femtejuni-grundloven, men efter hvad jeg nu her hørte ham udtale om Valgbarhedsensus, er det altsaa ikke Tilfældet.

Rosfod: Den ærede sidste Taler glemmer dog, at der i det Lovforslag, som der her er Tale om at give den sidste Dje, nemlig ved denne Dagsorden, virkelig er sat en Hindring for, at Husmændene kunne faae Sæde i vedkommende kommunale Raad. Det er netop paa Grund af det Brændemærke, der er sat igjennem denne Valgbarhedsensus, at jeg for mit Vedkommende ikke ynder dette Lovforslag. I Øvrigt maa jeg fravaade de Herrer, som maaste have i Sinde at stemme imod Dagsordenen, at gjøre dette. De bør aabenbart ikke negte dette Fosters Fædre at lade deres Barn blidelig indslumre paa den Maade, de her have foreslaet.

Berg: Jeg tror i Reglen, at jeg gjør Debatten og Thinget en Tjeneste ved ikke at indlade mig paa at svare det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Rosfod), thi hans Standpunkt er jo gjerne saa særegent genialt og originalt, at vi almindelige Menneker i Reglen ikke rigtig kunne begribe det. Nu har det ærede Medlem læst dette Lovforslag og studeret det et Par Aar — det maa man antage efter den Stilling, han indtager —, og saa siger han, at det vil hindre Husmændene i at faae Sæde i Sogneraadene og Amtsraadene. Til samme Tid, som vi kun forlange — det er efter Lovforslaget, som vi have foreslaet det; hvorledes det kan blive forandret, kunne vi ikke sige —, at et Mindretal af disse Raader vælges ved Valgbarhedsensus og Flertallet uden Valgbarhedsensus, saa læser det ærede Medlem, hvis stærke Side det skulde være

at kunne læse Dansk, Forslaget, som om vi vilde udelukke Husmændene. Nei, det ærede Medlem tager feil, naar han tror, at Arbeiderne og Husmændene ikke kunne begribe, at det er os, der ville hævde deres naturlige Rettigheder paa dette Omraade, at det er Modstanderne deraf, inklusive det ærede Medlem, der ikke tør gaa med. Jeg vil kun sige, at jeg altid foretrækker aabenbare Modstandere for dem, der lade, som de ere med, uden at være det.

Rosfod: Det forekommer mig dog, at det ærede Medlem med al sin knusende Overlegenhed kom i Modsigelse med sig selv. Hvorfor vil han have den nuværende Sammensætning af Sogneraadene forandret? Det er, fordi den almindelige Valgklasse kun kan indsætte et Mindretal i dem. Han betragter altsaa denne Ret til at indsætte et Mindretal for saa godt som Intet eller i alt Fald som ikke tilstrækkeligt, men jeg siger, det er ligesaa utilstrækkeligt, naar man affærrer Muligheden af at fæste disse smaa Mand Flertallet. Han siger, at deres Valgret ikke er tilbørlig stærk, naar man ikke ved den kan sætte et Flertal ind i de kommunale Raad, men det er det, han selv vil forebygge. (Afbrydelse.) Ja, for Diebliffet kunne de det.

Berg: Jeg vil for Debattens Skyld dog nedlægge Indsigelse imod det ærede Medlems Fortolkning af Lovforslaget. Det er næsten en uhorrt Driftighed saaledes at vende op og ned paa Lovforslagets klare Ord. Naar vi fremsætte almindelig Valgret i Forslaget, saa tror jeg, at Flertallet kan sætte Flertallet, ja, alle Medlemmer ind, men det ærede Medlem har dog læst det Modsatte ud af Lovforslaget (Stemmer: Han har slet ikke læst det!). Naa, han har slet ikke læst det; jeg troede dog, han havde læst det, siden han taler derom, men det er muligt, at ærede Medlemmer have Ret, naar de nedlægge Indsigelse imod min Antagelse i saa Henseende.

Octavius Hansen: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) spurgte, hvorfor jeg ikke vilde udstrække Reformen til Byraadene, Jeg skal ganske kort derpaa svare, at det simpeltthen er, fordi jeg ikke har set, at der i nogen Kjøbstad har gjort sig nogen Trang gjældende til en saadan Forandring, og jeg vil ikke være med til en Reform hen i Lusten, naar jeg ikke tror, der er Stemning derfor. (Berg: Odense!) Hvad særlig angaar den Kjøbstad, jeg har den Ære at repræsentere, saa har Trangen i saa Henseende ikke der gjort sig gjældende paa nogen særdeles fremtrædende Maade. Naar det ærede Medlem sagde, at han troede, jeg var en Ven af den oprindelige Grundlov, men at han efter mine Udtalelser om Valgbarhedsensus maatte tro, at jeg ikke var det, vil jeg gjøre opmærksom